

EXPRESS

WIECZORNY ILUSTROWANY.

ROK IV. | ŁÓDŹ. Środa, 13 października 1926 r. | NUMER POJEDYŃCZY 15 GROSZY. | NR. 284

Likwidacja zatargu włókienniczego. Dziś nastąpi podpisanie umowy pomiędzy przemysłowcami a robotnikami. Godzina 12.45: Robotnicy przyjęli warunki przemysłowców.

Łódź, 13 października.

Jak doniosła dzisiejsza „Il. Republika“ związki zawodowe zwróciły się wczoraj do inspektora pracy p. Wojtkiewicza z prośbą o zwołanie na dzień dzisiejszy wspólnej konferencji z przemysłowcami. Natychmiast, jeszcze w ciągu dnia wczorajszego insp. Wojtkiewicz zwrócił się pisemnie do przemysłowców, zapraszając ich na konferencję.

Przemysłowcy, wychodząc z założenia, że sprawa udzielenia podwyżki dla robotników została już zdaniem ich załatwiona, oświadczyli, że

przedstawiciele swych na konferencję nie wydelegują tembardziej, że majstrom i pracownikom biurowym gotowi są udzielić podwyżek indywidualnych bez zawierania umowy zbiorowej.

Mimo tego oświadczenia inspektor Wojtkiewicz zapowiedziana konferencję zwołał na dzisiaj, w której brali udział wyłącznie przedstawiciele związków zawodowych.

Na godzinę przed rozpoczęciem decydującej konferencji jeden z przywó-

ców związkowych oświadczył współpracownikowi „Expressu“, że wskutek braku jedności wśród robotników na temat dalszej akcji,

dziś oczekiwać należy zawarcia umowy z uwzględnieniem ofiarowanej przez przemysłowców 5-cio procentowej podwyżki.

Jak się „Express“ dowiaduje, różnica zdań wśród robotników wywołana została tem, że związki klasowe otrzymały podobno od swych centralnych władz w Warszawie instrukcje, aby do strejku nie dopuścić.

Motywy tego stanowiska jest obawa załamania się ewentualnego strejku, na co mogłaby wpłynąć niestosowna pora roku, t. j. zbliżająca się zima. Charakterystyczne jest, że podczas gdy klasowcy zajęli od samego początku stanowisko ugodowe, o tyle zw. „Praca“ do ostatniej chwili parł do strejku.

Godz. 12 m. 10. Konferencja trwa. Robotnicy złożyli w obecności insp. Wojtkiewicza oświadczenie, w którym wyrażają protest przeciw lekceważeniu

przez przemysłowców inspektoratu pracy, czego zewnętrznym dowodem jest nieprzybycie przemysłowców na konferencję. Sporządzony protokół jednostronny został podpisany w obecności insp. pracy.

Godz. 12 m. 20. Robotnicy udali się na naradę w celu zastanowienia się nad dalszą akcją. Jak się „Express“ dowiaduje, w ciągu popołudnia nastąpić ma podpisanie umowy, chociaż do ostatniej chwili liczyć się trzeba z ewentualnymi niespodziankami.

Jak się „Express“ dowiaduje, podpisanie umowy nastąpi z wyeliminowaniem sprawy pracowników biurowych i majstrów.

Godz. 12 m. 30. Narady związków zawodowych trwają w dalszym ciągu.

GODZ. 12 m. 45. NARADA ZWIĄKÓW ZAKOŃCZONA. ROBOTNICZY PO DŁUŻSZEJ DYSKUSJI POSTANOWILI PRZYJAĆ 5 PROC. PODWYŻKI. UMOWA PODPISANA MA BYĆ JESZCZE W CIĄGU DNIA DZISIEJSZEGO.

Za rozległym oceanem Pięć wartości jest sprawdzianem.

ZA ROZLEGŁYM OCEANEM PIĘĆ WARTOŚCI JEST SPRAWDZIANEM, WIĘC OKRZYKI GAWIEDŹ ŚLE: — DEMPSEY! TUNNEY! EDERLE! — JUŻ I U NAS PEWNE SFERY NABIERAJĄ TEJ MANIERY, CO POCHWAŁA BICIE W PYSK, ABY ZEMSTĘ MIEĆ LUB ZYSK. ZRAZU WPRAWDZIE POJEDYŃCZE MAMY GWAŁTY, BÓJKI, LYNCE, ALE JUŻ SIĘ BRONIĆ CZAS, BO NIE IDZIE PRZYKŁAD W LAS, SILNEJ PIĘŚCI KAŻDY SŁUCHA, ALE WIEKSZA SIŁA DUCHA CO MORALNIE MOŻE WZNIĘŚĆ, JEJ WIĘC TYLKO ZŁOŻMY CZĘŚCI

Kpt. Orliński

nie wygłosi dziś odczytu.

Jak się „Express“ dowiaduje, mimo zapowiedzianego na dziś odczytu w sali Filharmonji, kpt. Orliński do Łodzi w dniu dzisiejszym nie przyleci.

Nadesłał on z Poznania depezę, w której donosi, że przyjazd swój do Łodzi zmuszony jest odłożyć do dnia jutrzejszego.

Opozycja w Rosji zdobywa sobie zwolenników wśród kolejarzy.

Moskwa, 13 października.

Władze sowieckie zaniepokojone są objawami opozycji wśród kolejarzy. Akcją opozycyjną wśród kolejarzy kierują komuniści Saprnow, Archipow i Zielienin. G.P.U. wykryło, że na niektórych liniach kolejowych istnieją tajne organizacje opozycyjne, wśród których członków zbierane są składki na cele propagandy przeciw rządowej. Sprawę przekazano komitetowi centralnemu partji komunistycznej, która poweźmie ostateczną decyzję.

Wskutek udziału Zinowjewa w akcji opozycyjnej, komisariat ludowy oświaty zmienił nazwę uniwersytetu komunistycznego im. Zinowjewa w Piotrogródzie na uniwersytet komunistyczny im. Dzierżyńskiego.

Członkowie organizacji komunistycznej pracowników centralnego lotniska im. Trockiego w Moskwie, zwrócili się do rządu sowieckiego z prośbą o zmianę nazwy lotniska.

Kurs dolara.

W dniu dzisiejszym przed południem na prywatnym rynku walutowym kurs dolara wynosił 9.13 w płaceniu i 9.14 w zafiarowaniu. Tendencja spokojna. Materiału podostatkiem.

Awantury w sejmie pruskim.

Posłowie obrzucali się stosami aktów, kałamarzami i szklankami.

Regularna walka na pięści pomiędzy nacjonalistą a komunistą.

Berlin, 12 października.

Posiedzenie sejmu pruskiego, obradujące nad ustawą o rozrachunku państwa z dynastją Hohenzollernów, było jednym z najburzliwszych posiedzeń w dziejach sejmu pruskiego. Komuniści za wszelką cenę starali się przeszkodzić uchwaleniu tej ustawy.

Ustawicznie przerywali sprawozdawcy posłowie demokratycznemu Falkowi ciągłymi okrzykami. Dopiero w godzinę po rozpoczęciu posiedzenia było możliwe wśród zgłębku powszechnego rozpocząć obrady nad porządkiem dziennym. Komuniści Bartels utrudniał krzykiem referentowi Falkowi przemówienie, z powodu czego wywiązała się sprzeczka z nacjonalistami. W czasie tej sprzeczki komuniści zaczęli bombardować prawicę stosami aktów i dokumentów powiązanymi w grube tomy.

Jeden z komunistów wypowiedział lednemu z nacjonalistów walkę na pięści która trwała kilkanaście minut.

W tym momencie publiczność z galerji wspomagała komunistów okrzykami.

Marszałek przerwał posiedzenie i nakazał publiczności opuścić salę posiedzeń. Publiczność stawiała silny opór, lecz pod naciskiem policji opuściła gmach sejmu, śpiewając Marsyljanke.

Tymczasem na sali obrad powstał nowy hałas. Jeden z komunistów, stanawszy na miejscu marszałka sejmu, dzwonił bez przerwy na alarm. Posłowie zaczęli rzucać na siebie szklankami z wodą, butelkami z atramentem, aktami itp.

Około godz. 2 po poł. obrady zostały ponowione. Poseł Kellerman, który pierwszy rzucił aktami, został wykluczony z posiedzenia. Tym razem publiczności nie wpuszczono do gmachu sejmowego. Referent dokończył przemówienia, którego wysłuchano w milczeniu.

Transport żywego towaru przyłapano na okręcie.

Budapeszt, 12 października.

„Pester Lloyd“ donosi z Budapesztu że policja portowa przedsięwzięła rewizję okrętu „Ismail“, który zawinął przed kilku dniami do Gałaczu.

Na statku tym w małej kabine znalazło się 15 młodych dziewcząt słowackich i węgierskich, które były skrupowane i miały zakneblowane usta.

Dziewczęta te miały być odstawione do Malej Azji. Kapitan i załoga zostali aresztowani. Kapitan oświadczył, że podjął się przewiezienia tych dziewcząt na polecenie sławnego handlarza żywym towarem Kurke Slicza.

Berlin, 12 października.

Obrady nad ustawą o odszkodowaniu dla Hohenzollernów były na wieczornym posiedzeniu jeszcze bardziej burzliwe, aniżeli rano. Komuniści wyteżyli wszystkie siły, ażeby uniemożliwić posiedzenie, a gdy pod wieczór przystąpiono do głosowania w drugim czytaniu, wywołała obstrukcja komunistyczna skandaliczne sceny.

Mimo to par. 1 i 2 zostały przyjęte przeważającą większością głosów przy stałym wstrzymaniu się socjalistów od głosowania.

Kupcy wschodniopruscy w Moskwie Rokowania o handel z Rosją.

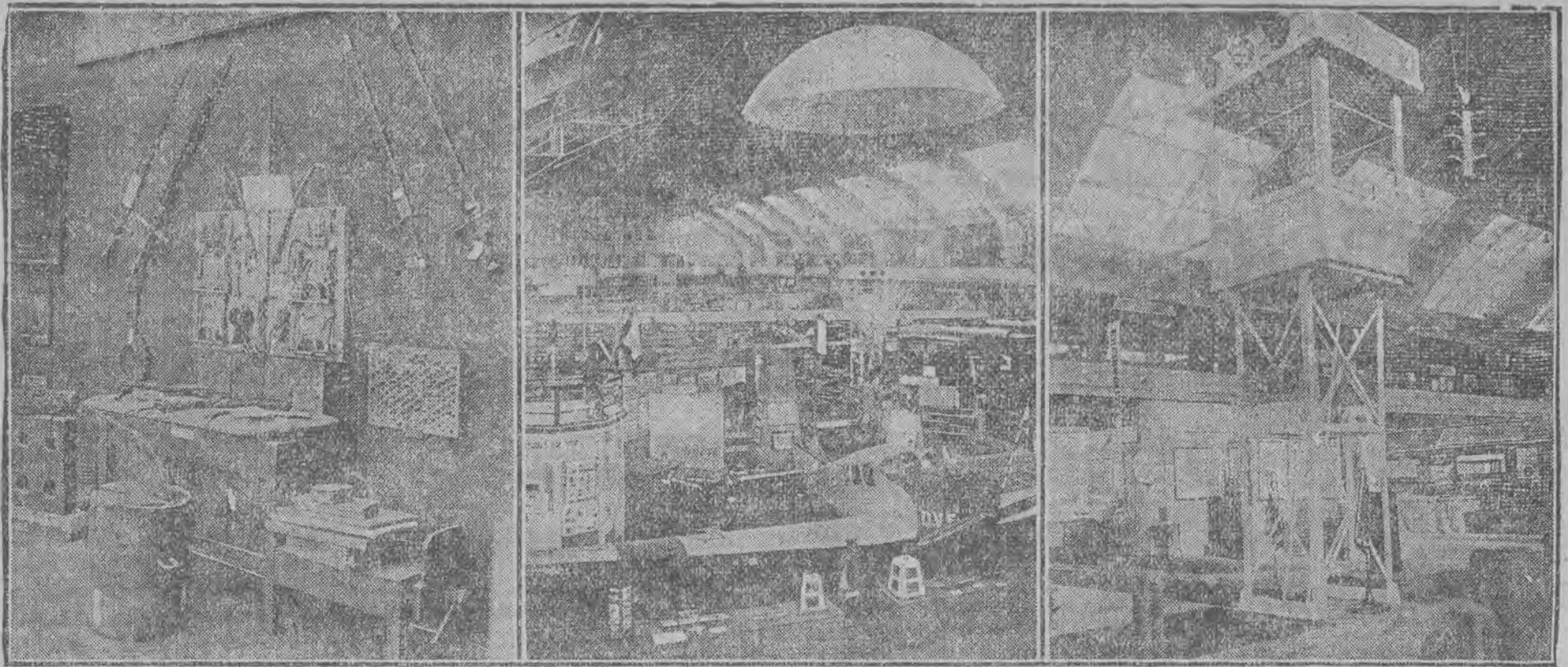
Moskwa, 10 października.

Do Moskwy przybyła delegacja z Prus Wschodnich, złożona z przedstawicieli kół przemysłowo-handlowych.

Delegacja prowadzi rokowania z rządem sowieckim w sprawie rozwoju stosunków handlowych między Rosją a Prusami Wschodnimi.

Zaznaczyć należy, iż obecnie pośrednikiem między handlem rosyjskim a wschodnio-pruskim jest Kowno.

W Berlinie, z okazji międzynarodowego zjazdu policyjnego, odbyła się również wystawa walki z przestępcstwem, którą potraktowano retrospektywnie. Na pierwszym naszym zdjęciu widzimy narzędzia średniowiecznych tortur, którymi starano się wydobyć zeznania od przestępców.

Ilustracja druga pokazuje najnowsze środki pogoni za przestępcą: używa się w tym celu samochodów, aeroplanów, a niekiedy i spadochronów powietrznych. Na trzecim zdjęciu widzimy uliczną wieżę obserwacyjną, używaną przez policję śledczą do nadzoru nad złodziejami kieszonkowymi na ulicach wielkich miast.

EUROPA

w okresie wielkich poczynań dyplomatycznych.

Cała polityka światowa kręci się dziś wokół antagonizmu angielsko-rosyjskiego.

Dwa są dzisiaj ogniska zainteresowania międzynarodowego, dwa jak gdyby węzły polityki, decydujące o dzisiejszej bardzo zresztą niespokojnej fizjonomii Europy.

Z jednej strony Rosja wysuwa swe dyplomatyczne macki na wszystkie strony i próbuje wywołać zamęt i zamieszanie.

Rosja bolszewicka dąży dziś zupełnie świadomie do zdyskredytowania Ligi narodów przez prowadzenie polityki traktatów i układów z jej członkami, choćby tak niepozornymi, jak Litwa. Traktat litewsko-rosyjski miał przynieść pewne wrażenie na Polskę i ułatwić rozmowy Rosji sowieckiej z Polską. Wątpliwe jest wszelako, żeby Polska dała się na to tak łatwo złapać i zastraszyć polityką sowieckich sojuszków.

Do sfery, gdzie wpływy sowieckie i niemieckie się właśnie krzyżują, należy Litwa, która pozostawała pod silnym wpływem niemieckim politycznym i ekonomicznym.

Traktat rosyjsko-litewski nie mógł wywołać oddźwięku sympatycznego w Niemczech, a jeśli prasa niemiecka rozpatrywała go tylko z punktu widzenia jego szkodliwości dla Polski, to nie znaczy to jeszcze, jakoby kierujące sery niemieckie nie zdawały sobie sprawy z jego głębszego znaczenia. Bo oto w kilka dni potem czytaliśmy we wpływach dziennikach niemieckich wywody o projekcie zamiany zdobytej przez Polskę Litwy na korytarz pomorski. Prasa niemiecka nie pisała oczywiście w tym związku z oburzeniem o Polsce.

Jeżeli rzucimy okiem w inną stronę, mianowicie na południowy zachód, to niewątpliwie stwierdzimy, że Włochom rozmowy w Thoiry podobnie nie były w smak, jak nie podobały się i Cziczeriuowi.

Falszywym jednak byłoby ujęciem sprawy uważać spotkanie w Livorno, jako odpowiedź na obiad w Thoiry. Mussoliniemu byłoby przecież bardzo przykro, gdyby Chamberlain, bawiąc we Włoszech na wywezasach, wcale się z

Talizmany wielkich ludzi.

Srebrny pierścień Wilhelm II, złoty—cara i platynowy—Alfonsa XII.

Wlara w talizmany rodzi się razem z człowiekiem.

Tysiące lat, które dzieła kulturalnego Europejczyka od pierwotnego dzikusa centralnej Afryki, nie zdołały wykorzenić zabobonu.

Od gemmy z Asterykonu, której król Salomon przypisywał moc przywoływania duchów, aż do kulek ołowianych, noszonych przez Oskara Wilde'a, nie się nie zmieniło. Fetysze Papuasów i maskotki szoferów, mające ich chronić od wypadków wszakże to samo. Nawet Voltaire, cynik, nosił w kieszonce od kamizelki miniaturkę czaszki rzeźbionej z kości słoniowej, przypisując jej mocy swoje świetne zdrowie.

Talizman dynastji Hohenzollernów to wielki srebrny sygnet, w który wprawiono krwawnik, na polecenie Jana Brandenburskiego. Przez wieki używali go Hohenzollernowie, wsuwając na palec w ważnych dla nich momentach.

Wilhelm II był głęboko przeświadczony o jego czarodziejskiej mocy. W czasie wielkiej wojny nie rozstawał się z nim ani na sekundę.

W październikową noc r. 1918, kiedy autem gnał do Holandji, miał rzec jednemu oficerowi ze swity, który obawiał się o życie cesarza: „że nie boi się niczego, dopóki ma na palcu sygnet elektora”.

I Romanowie mieli swój talizman: złoty pierścień z wielkim brylantem, w który miała być wtopiona drzazga z Krzyża św. Mikołaj II przechowywał go wraz z klejnotami koronnymi i ubierał na wszystkie parady.

Kiedy w roku 1915 jadąc do Moskwy na naradę familijną, przypomniał sobie w drodze, że pierścień został w Petersburgu, musiano pociąg na małej stacji zatrzymać i kurier specjalny przyniósł go dopiero w ośm godzin później carowi. Francuz, nauczyciel następcy tronu, jedyny, który po wymordowaniu carskiej rodziny został, wspomina w swoich pamiętnikach, że pierścień ten

nim nie spotykał, musiał więc Chamberlain zgodzić się na tę wspólną przejażdżkę, po której Chamberlain zaraz udał się do Paryża i zdał sprawę z tego o czym mówił z Mussolinim. Stosunki angielsko-francuskie są dziś zupełnie poprawne. Z zadowoleniem stwierdza to oficjalny niemal „Temps” pisząc o oświadczeniach, które Chamberlain czytał w Londynie.

Niemcy są w pośrodku niezmiernie ważnej gry sił, jaka w gruncie rzeczy rozgrywa się między Rosją a Anglią.

W ten antagonizm jest też pośrednio

już w pierwszych miesiącach panowania bolszewików, znikł w tajemniczy sposób, a stratą jego car wywrócił sobie tragiczną śmierć.

Talizman dworu hiszpańskiego, to wspaniały pierścień platynowy z cennym opalem, ongiś własność hrabiny Castillione, której wielkim adoratorem na dworze Napoleona III był król Alfons XII.

Gdy Alfons poślubił Inna, rozżalona hrabina posłała młodej królowej w podarunku ów pierścień, królowa po dwu tygodniach zmarła. Nie przyniósł też szczęścia Krystynie, ciocie króla, ani siostrze jego infanicy Marji, a gdy król wziął ów nieszczęsny pierścień do siebie, zachorował do trzech miesięcy i umarł. Wdowa po nim Marja Krystyna, aby złamać czarodziejską moc, zawiesiła go w kościele na posagu Matki Boskiej.

Podróż zamku francuskiego do Ameryki.

Przed kilku tygodniami kupił jeden z milionerów amerykańskich historyczny pałac francuski Courcelles, leżący na drodze między Le Mans i Fleche.

Wspaniała ta budowa wzniesiona była przez sławnego architekta Mansarda dla Ludwika XIII.

Amerykański bogacz postanowił przenieść pałac króla francuskiego do swej ojczyzny. Rozpoczęto więc robotę budynku.

Kamienie i cegły pakują w paki i odsyłają samochodami do portu, skąd odpłyną one do Ameryki.

Zamek Courcelles przeniesiony będzie w pobliżu Nowego Jorku.

Stanie wśród wspaniałego francuskiego parku, nad którego urządzeniem pracują już od roku ogrodnicy.

Wśród wielkich ludzi tylko Goethe był człowiekiem pięknym i pełnym godności.

Jakże inaczej wyglądają często osobistości wybitne, o których czytamy, słyszymy, a które nieraz uwielbiamy za ich dzieła, gdy z ludźmi tymi zetknemy się osobiście.

Znane jest rozczarowanie, jakiego doznała pani Hańska na widok uwielbianego Balzaca, z którym przez lat tyle wymieniała listy miłosne, nie znając go osobiście.

Świetnego malarza życia Paryża wytwornego, genialnego powieściopisarza i tak głębokiego znawcę duszy kobiecej wyobrażała sobie pod postacią interesującego, czarującego powierzchownością mężczyzny, tymczasem ujrzała wprost brzydkiego grubasa, niedbale ubranego i zachowującego się niezręcznie

nie tak w towarzystwie, jak i przy stole.

Istnieją autorki namiętnych pieśni miłosnych, będące w życiu prywatnym istotami sztywnymi, podstarzałymi i opryskliwymi.

Wyjątkiem prawdziwym wśród wielkich poetów jest „olimpijczyk” Goethe, będący człowiekiem pięknym i pełnym godności.

Ale więcej jeszcze, niż powierzchowność, razi u wielu znakomitości sprzeczność ich charakteru z tem, co głoszą. Znani humorysty bywają w życiu prywatnym ludźmi nudnymi i zgryźliwymi.

Literaccy Don Juani, autorzy porywających namiętnością romansów, jakże często okazują się mężami, truchlejącymi przed pantoflem żony. A ileż to razy pisarze, głoszący zasady wzniosłe są tyranami najbliższych, apostołowie — okazują się.

Rousseau, ów pionier praw człowieka, wiecznie teoretyzujący pedagog, oduczający niezmierną pieczołowitością wychowanie swego papierowego Emila, oddał własne dzieci do przytułku i nie dbał o ich losy.

Ryszard Wagner, twórca „Zygfyda” i „Parsifala”, ożenił się z żoną swego najlepszego przyjaciela.

Dostojewski, jeden z największych etyków, był graczem namiętnym, niezdołnym najzupełniej do opanowania swej namiętności.

wciągnięta i Polska, której polityka, związana węzłami sojuszu z Francją, ma ciężkie i trudne zadanie przed sobą.

Trzeba sobie to uprzytomnić, że wchodzimy powoli w okres bardzo doniosłych poczynań, których nie uświadamia sobie może jeszcze w całej pełni dyplomacja Europy, ale w które z natury rzeczy wciągnięta musi być i Polska. Są to problemy, których na samym tyłku terenie Ligi rozstrzygnąć nie podobna. Sukces nasz w Lidze może więc być tylko jednym z posunięć w wielkiej grze przed jaką niewątpliwie Polska stoi.

— Jaki jest stosunek pracy do kapitału?

— Zaraz ci wytłumaczę. Wyobraź sobie, że pożyczam ci kapitał, więc mam potem wielką pracę, zanim go odbiorę z powrotem.

— Pan podobno jest zwolennikiem nowoczesnych wynalazków, w rodzaju telegrafu bez drutu, prochu bez dymu etc. etc.

— Owszem.
— W takim razie pan weźmie moją córkę bez posagu.
— Z przyjemnością, ale tylko do małżeństwa bez ślubu.

Podtatusiały lowelas z prowincji ograbiony przez „córy Koryntu” Zabrały mu 600 zł., weksle i dyskretnie ulotniły się z pokoju podrzędного hotelu.

Lódź, 13 października.

Pan T. właściciel większej kolonii pod Rogowem, mimo podeszłego wieku, pasjami lubi towarzystwo wesołych dziewczynek, przy jednoczesnych suto zakrapianych alkoholem libacjach.

To też dość często — aż za często nawet — urządzał sobie wycieczki do Łodzi, gdzie całe noce spędzał na flircie z wesołymi córami Koryntu, szczerze podsycanym wychyleniem w przerwach kolejkami ze „słodką”.

Lecz przed paru dniami zdrożna namietność p. T. miała dlań koniec żaloszny.

Po całodzienniej pielgrzymce od knajpki do knajpki pod wieczór udał się spacerem na ul. Piotrkowską.

Tu przy rogu ul. Moniuszki zauważył 3 urodziwe dziewczątka. I dziewczątka również zauważyły mocno wstawionego gościa, którego pewność siebie wskazywała, iż musi mieć portfel dobrze wypchany gotówką. Poczęły więc wabić go uśmiechami wymalowanych twarzączek.

P. T. przystanął i wdał się z nimi w pogawędkę.

Po krótkiej chwili wesoła czwórka wsiadła w auto i „całym gazem” pomknęła ul. Piotrkowską w kierunku Placu Wolności. Następnie: numer w hotelu i wesoła libacja.

Pijany T. na lewo i prawo szastał pieniędzmi.

Dziewczynki zauważyły Jego solidnie wypchany portfel z pieniędzmi. Dy skretnie porozumiały się podmalowanymi ślepkami i los portfela był już przesądzony.

Po kilku intymnych godzinach towarzystwo udało się na spoczynek.

P. T. istotnie, a dziewczęta tylko pozornie.

I dla prowincjonalnego kawalera nastąpiło przykre przebudzenie. Wesołe córy Koryntu wczesnym rankiem ulotniły się z hotelowego pokoju, a wraz z nimi znikł portfel p. T. z zawartością 600 zł. i weksla.

W jaki sposób matka uratowała córkę honor?

Niesamowita historia o odkopanych zwłokach niemowlęcia na cmentarzu, młodej dziewczynie, która zaszła w ciążę; matce jej, która udawała, że rodzi...

Stryków, 13 października.

Strasznego odkrycia dokonał grabarz cmentarza miejscowego Andrzej Jedy-nak.

Przechodząc w godzinach porannych przez jedną z bocznych alei — zauważył nagle rączkę dziecka wystającą z ziemi.

Ponieważ miał przy sobie łopate, odkopał z łatwością zwłoki dziecięcia. Nie mówię pici żeńskiej miało roztrzaskana czaszkę.

Wyrodna matka zamordowała je widocznie tępem narzędziem, poczem zakopła na cmentarzu. O odkryciu tem, powiadomione zostały władze policyjne, które wdrożyły poszukiwania sprawy zbrodni.

Ponieważ pewne poszlaki świadczyły o tem, iż morderczynią była niejaka 50-letnia Eugenia Raciążek, niewiastę tę aresztowano.

Jak stwierdzili sąsiedzi, znajdowała się ona w odmiennym stanie, a przed kilku tygodniami wyjechała do pobliskiej wsi dla odbycia porodu i powróciła stamtąd bez dziecka.

Raciążkowa nie chciała przyznać się do dokonania zbrodni, twierdząc, iż dziecko oddała na wychowanie pewnym osobom, których nazwiska nie może zdradzić.

Przybita do muru, wyznała w końcu całą prawdę.

Okazało się, iż rzeczywiście nie dokonała zbrodni i nigdy nie znajdowała się w odmiennym stanie. Natomiast przed kilku miesiącami zaszła w ciążę córka jej Helena.

Młoda paniątka dała się uwieść jakiegoś lowelasowi i poczuwszy, że będzie matką, chciała odebrać sobie życie.

Przed dokonaniem rozpaczliwego czynu, opowiedziała matce o swej tragedji.

Raciążkowa na widok jej cierpienia

nie czyniła córce wyrzutów, lecz postanowiła uratować ją w opinii miasteczka. Uskuteczniła to w wielce dowcipny sposób. Latorośl swą wysłała na wieś, a sama poczęła udawać, iż znajduje się w odmiennym stanie.

Po kilku miesiącach poinformowała sąsiadów iż wyjeżdża na wieś, gdzie zamierza odbyć poród, udała się do córki, która urodziła dziewczynkę. Dziecko oddano do żlobka, poczem obie kobiety powróciły do Strykowa.

Dochodzenie policyjne stwierdziło, iż opowieść Raciążkowej była prawdziwa, to też wypuszczono ją na wolność.

Wybierali się do teatru a znaleźli się w ...komisarjacie.

Co panna Regina zrobiła z biletami pana Mieczysława i co z tego wynikło...

Lódź, 13 października.

P. Mieczysław W. (Jagiellońska 19), postanowił pewnego wieczoru wybrać się do Teatru Popularnego. Zaopatrzony się uprzednio w dwa bilety, posłał do swej znajomej p. Reginy St. (Chłodna nr. 6), liścik z zaproszeniem wspólnego spędzenia wieczoru w teatrze.

— Będę oczekiwał panią przed teatrem — pisał jej — i prosilibym bardzo o punktualne przybycie, gdyż przesyłam pani również mój bilet i wobec tego nie będę mógł wejść na widowie.

Panna Regina zjawiła się rzeczywiście o ósmej, lecz... w towarzystwie jakiegoś młodzieńca.

P. Mieczysław przypuszczał początkowo iż ów nieznajomy odprowadził jedynie p. Reginę do teatru i zaraz się ulotnił. Okazało się jednak inaczej.

Młodzieniec zamierzał udać się do teatru w towarzystwie znajomej p. Mieczysława, korzystając z drugiego biletu, który p. Regina otrzymała.

Ponieważ nie dał się on przekonać, iż p. Mieczysław zakupił go dla siebie, wynikła gwałtowna sprzeczka przed teatrem, podczas której obie strony nie szczędziły sobie nawzajem niezbyt pochlebnych epitetów.

W rezultacie miast w teatrze, znaleźli się w komisarjacie. Epilog zajścia rozegra się w sądzie pokoju.

Taniec z torebkami

nie wyszedł panu Wacławowi na dobre. Torebki wypadły, a on — wpadł.

Lódź, 12 października.

Wesoło się bawiono na zabawie zorganizowanej w lokalu związku majstrów tkackich przy ulicy Żeromskiego 74.

Gdy o godz. 11-ej część gości opuszczała już zabawę, w garderobie rozległy się nagle krzyki kilku niewiast, którym, się okazało, skradziono torebki. O powyższem powiadomiono natychmiast policję.

Jednakże jeszcze przed przybyciem amator torebek damskich został przyłapano w następujących okolicznościach: Goście którzy pozostali jeszcze na zabawie, bawili się w dalszym ciągu.

Podczas tańca, jednemu z młodzieńców, wypadła z pod marynarki torebka.

Zauważył to żołnierz, Szałajewicz, który z okrzykiem: — Trzymać łódzie ja! — rzucił się na młodzieńca. Na sali powstało zamieszanie. — Muzyka przestała grać.

Młodzieniec nie tracąc ani chwili czasu, wyskoczył oknem na podwórce i rzucił się do ucieczki. Ponieważ brama była już zamknięta, nie mógł wybiec na ulicę, wobec czego ukrył się w ustępie.

Tam też go złapano i mimo oporu, sprowadzono do komisarjatu, gdzie okazało się, iż był to 19-letni Kijewski, zamieszkały przy ulicy Andrzeja 58.

Znaleziono przy nim kilka torebek, pochodzących z kradzieży.

Warto obejrzeć!

Spieszcie, łodzianie na interesującą wystawę gospodarsko-hygieniczną

Świeżo otwarta w Łodzi Wystawa Gospodarsko - Hygieniczna, wstępny sukces u łódzkiej publiczności, która niewątpliwie tłumnie dążyć będzie do wielkich hal wystawowych, gdzie efektywnie zgrupowane to wszystko, co ma związek z gospodarstwem i higieną w życiu codziennym.

Imponują rozmiarami i bogactwem pawilony potentatów łódzkiego przemysłu włókienniczego, począwszy od zdobyczy naukowych i praktycznych w dziedzinie higieny. Z niezwykłą starannością urządzone pawilony państwowego urzędu badania żywności, wydziałów zdrowotności i statystycznego magistratu, zachęcają wreszcie do zmodernizowania gospodarstwa domowego, oszczędnościowej instalacji gazowni i elektryki miejskiej.

Stałe pokazy gotowania, pieczenia i t. d. prowadzone przez panią Iłę Płuczką, możliwość probowania wyborowych produktów spożywczych, perfumeryjnych i kosmetycznych, rozdawanie bezpłatnych próbek, wystawionych artykułów stwarza dla Łodzi nową atrakcję.

Wyborowy koncert orkiestry, audycje radjofoniczne, wreszcie kino o bogatym programie w sąsiedztwie wytwornej cukierni Eryka, dopełniają wysoce pociągającej całości, jaką jest Wystawa Gospodarsko - Hygieniczna, mieszcząca się przy Al. Kościuszki 73, 75, 77. Wejście tylko 1 złoty. Telefon zarządu 52-68

Czy Golf-strom zmienił szybkość?

Prasa amerykańska doniosła, jakoby Golf-strom przyspieszył swój bieg. a co stwierdzić mieli geofizycy na podstawie obserwacji, poczynionych przez statki kursujące między Florydą a wyspami Bahama.

W wydziale hydrograficznym marynarki francuskiej odpowiedziano pewnie mu współpracownikowi prasy paryskiej, iż pogłoskę tę należy uważać za zwykłą kaczkę, jak również inną, jakoby ta zmiana szybkości prądu była przyczyną niedawnej katastrofy na Florydzie.

24 łodzian leciało już szlakiem podniebnym do Warszawy i Krakowa Rozwój linii powietrznej Łódź — Warszawa.

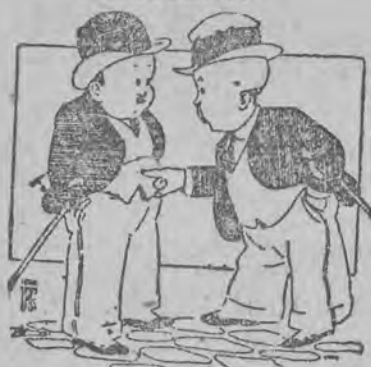
Jak się „Express“ dowiaduje, frekwencja podróżnych na otwartej niedawno linii powietrznej Łódź — Warszawa — Kraków jest znaczna. Dotychczas w kierunku Krakowa i Warszawy odleciało z Łodzi 24 pasażerów. Tranzytem przez Łódź przeleciało przeszło 40 osób. Samoloty przybywają i odlatają ze 100 procentową regularnością.

Jak się „Express“ dowiaduje, komunikacja powietrzna utrzymana będzie również i w ciągu zimy.

Poczta lotnicza mimo niepogód i uciążliwych lotów funkcjonuje bez zarzutu i z dnia na dzień jedna sobie coraz większą frekwencję.

DOMYSLNY.

— Zdaje mi się, że ten pan Ignacy to musiał chyba umrzeć.
— E, skąd to przypuszczenie?
— Bo widziałem, jak go wieźli na cmentarz.

Wydawanie premii

W dniu dzisiejszym zechcą się zgłosić do administracji „Expressu” (Piotrkowska 49, z frontu) w godzinach od 4 do 7-ej wiecz. zdobywcy premii dzieł tego konkursu z listy Nr. 9.

Szafański projekt.

W kołach radzieckich powstał projekt przemianowania nazwy ulicy Kamiennej na Granitową.

Wszelkie projekty naszych rajców należy podkreślić potrójnie czerwonym atramentem właśnie dla zadokumentowania, że oni wogóle coś projektują i coś robią, w przeciwnym bowiem razie miałoby się wrażenie, że ich wcale niema.

Tembardziej należy podkreślić projekt przemianowania nazwy ulicy Kamiennej, która doprawdy nie wiadomo czem zasłużyła na to niewdzięczne miano: przypominające serce szefów.

A pozatem była w tem również pewna niedogodność.

Kamienna. Dobrze. Ale jaka? Kamienie są przecież różne. Polne, drogocenne, żółciowe, górskie t. d.

Do jakiego rodzaju należało zalozyc ulicę, wiloczoną w dwie linje brudnych ścieków: Wschodniej i Kilińskiego.

Rada miejska z właściwą sobie nonszalancją rozwiązała ten trudny problem niezwykle łatwo.

Przemianowała ulicę Kamienną na Granitową.

Sprawa rozwiązana, czego niestety, nie można powiedzieć o radzie miejskiej. Ale trzeba być konsekwentnym.

Rada miejska musi wyciągnąć pewne wnioski ze swego chwalebego postanowienia.

Skoro przemianowano ulicę Kamienną na Granitową, trzeba iść dalej po tej samej linii i przemianować następujące ulice:

Cegielnianą na Betonową.
Piotrkowską na Częstochowska.
Kopernika na Newtona.
Zieloną na Czerwoną.
Czerwoną na Zieloną.
Północną na Południową.
Południową na Północną.
Wschodnią na Zachodnią.
Zachodnią na Wschodnią.
I tak w kółko, aż do skutku...
Aż do szaleństwa...
Aż do utraty przytomności...
Aż do upadłego...
Aż do upadku rady miejskiej...

Boisk.

Choroba jazz-bandowa.

Lekarze, specjaliści chorób gardła w Cardiff odnaleźli nową, nieznaną dotąd chorobę gardłową, którą podobno zawdzięczamy muzyce jazzbandu. Na razie zapadają na tę nowo wynalezioną chorobę prawie wszyscy członkowie orkiestry jazzbandu.

Charakterystycznym objawem choroby są: zapalenie błony śluzowej, silny kaszel nerwowy i wysoka temperatura. Dotychczas jednak nie zdołano zbadać bliższych przyczyn choroby. Wypadków śmierci nie zanotowano.

Krwawa para kochanków za usiłowanie zbrodni i kradzieży osadzona została w więzieniu.

Sieradz, 13 października.

Starzejący się i chorowity Marcin Chorzelski, właściciel 20 morgowego gospodarstwa w Sieradzkim oddawna już nie mógł podjąć ciężkiej pracy na roli.

To też w skrytości ducha wzdychał gorąco do zdania gospodarstwa na Stacha Zabielskiego, swego siostrzeńca. Ale Stach odbywał służbę wojskową.

Wreszcie ku radości starego wieśniaka

ka dawno oczekiwany siostrzeniec zawitał do jego zagrody. Chorzelski przyjął go z otwartą rękoma.

— Gospodaruj, Stachu, a po śmierci zostaniesz właścicielem majątku — oświadczył mu zaraz na wstępie.

Projekty kmiecia bardzo przypadły Stachowi do gustu. Pracował tedy ochotczo.

W nagrodę za pilność wuj wyprawił

mu sute dożynki. W tanecznej zabawie niemal cała wieś przyjmowała udział.

Wśród dziewcząt tańczących ochotczo znajdowała się 20-letnia Bronka Wypychówna.

Bronka bardzo się podobała Stachowi. To też przez cały czas zabawy z nią tylko przestawał. Ale zbliżanie dwojga młodych nie podobało się jednemu z parobczaków, zakochanemu w dziewczynie.

Opanowała go zazdrość.

To też podczas przerwy w tańcach — gdy Stach z Bronką wyszli na podwórze — udał się za nimi.

I był świadkiem pewnej sceny, b. in tymnej.

Wzburzony, ze zwinnością kota podkradł się do gruchającej parki i kotkiem pochwyconym po drodze, uderzył Stacha w głowę, skutkiem czego ten ostatni stracił przytomność.

Przerażona Bronka amanta swego do prowadzwszy do przytomności, prośba mi wymogła na nim obietnicę, że za wszelką cenę unikać będzie awantur.

— Przecież i tak jestem tylko twoją — łagodziła gniew poturbowanego parobka.

Ale Stach po powrocie do izby na widok Felka Milesiaka zapomniał o obietnicy.

Zakipiła w nim krew i uderzeniem noża pomścił otrzymany cios w głowę.

Dzięki staraniom starego Chorzelskiego go obeszło się wówczas bez interwencji policji.

Felek długo leczył się z rany, a wyzdrowiawszy, postanowił się zemścić na Stachu.

Krok w krok chodząc za Zabielskim i Bronką, wyczekiwał okazji do bójk.

I ta nadażyła się wkrótce.

Zastawszy Zabielskiego i Bronkę, siedzących nad stawem, doszedł do nich i uderzył w twarz swego rywala.

— Poczekaj! Zaraz ci odplacę — krzyknął spoliczkowany parobek i rzucił się na napastnika.

Zawrzała walka zacięta. Bronka z niepokojem śledziła przebieg rozprawy. Zwycięstwo poczęło się przechylać na stronę Felka Milesiaka.

Wówczas rozgorączkowana dziewczyna pośpieszyła kochankowi z pomocą. Wydobywszy z kieszeni Stacha nóż, uderzyła nim Milesiaka w plecy. Felek z jękiem upadł na ziemię.

Srodze poturbowany Zabielski, wyrzawszy kochance nóż, rzucił się z nim na przeciwnika omdlałego z bólu. Na nieprzytomnego spadło jeszcze kilka ciosów.

Dokonawszy zbrodniczego czynu, kochankowie poczęli zastanawiać się nad swą sytuacją...

I doszli do przekonania, że nie pozostało im nic, prócz ucieczki.

Niewzłocznie przystąpili do zrealizowania decyzji.

I tu Stach okazał się niewdzięcznym siostrzeńcem. Ukradł Chorzelskiemu 2.500 zł.

Kochankowie umknęli z niebezpiecznego terenu. A Felek odzyskawszy po pewnym czasie przytomność, dowiedział się na czworakach o wsi i zawiadomił o zajściu mieszkańców.

Dano znać do policji, która zarządziła pościg za zbrodniczą parą.

W rezultacie powyższego, Bronka, Wypych i Stanisława Zabielskiego schwytano i osadzono w więzieniu.

Tragedja 110-letniego starca.

Rzucił się pod pociąg, lecz ocalał.

Kraków, 12 października.

Najpiękniejsza rzecz, jaką człowiekowi w możemy życzyć, to jest życzenie długiego życia. Podczas imienin śpiewamy: „Sto lat, sto lat, niech żyje nam!”

Naturalnie normalne życie nasze nie dostosowuje się do tego pięknego życzenia. 60 lat, to jest już dzisiaj krytyczny okres dla człowieka. Kto dożywa 70 lat już jest starcem. Tymczasem niejaki Bieniek, mieszkaniec wsi Łukowej, koło Rybnika nad Sanem, przeżył sobie nie mniej, nie więcej, tylko 110 lat.

Zrealizował w ten sposób z dokładką te wszystkie imieninowe życzenia. To jednak stało się jego życiową tragedją. Mieszkał on bowiem u swego pasierba, który go utrzymywał z łaski, ponieważ sam nie był zdolny do pracy.

Pasierb, ze względu na podeszły wiek swego ojczyma, nie odmawiał mu utrzymania, spodziewając się, że Bieniek lada dzień umrze. A tymczasem stary żyje i żyje. Żyje bez końca.

Pasierbowi, który już sam jest dosyć sędziwym człowiekiem, za dużo było tego dobrego. I oto w dniu imienin tego 110-letniego starca, oświadczył mu:

— No, teraz mój kochany ojczymie, skończyło się twoje i moje śledzenie. Już leść nie dostaniesz. Nażyłeś się dosyć.

Takie były życzenia pasierba dla starca.

On sam uznał rację tych słów. Wyspowiadał się przykładnie i udał się na tor kolejowy, odległy o kilka kilometrów, położył się na torze między szynami i czekał. O 2-giej godzinie nadjechał pociąg od Przeworska, przeszedł przez niego. Maszynista jednakowoż, chociaż zbyt późno zauważył kandydata na samobójcę, pociąg zatrzymał. Starego wyciągnięto z pod wagonu, dziwnym zbiegiem okoliczności całego i nie uszkodzono.

Przewieziono go na stację do Sarzyny. Tam zgromadzonym starzec opowiedział, co go skłoniło do tego kroku. Oświadczył, iż widocznie Matka Boska nie chciała go przyjąć na temten świat. Musi więc zostać jeszcze, musi żyć.

Obecni, wzruszeni tą tragedją zbyt długo żyjącego człowieka, złożyli się mała, żeby mu ułatwić przez krótki choć by czas dźwiganie tego brzemienia.

Tajny klub degeneratów

zdemaskowany przez obłąkaną morderczynię.

Czerniowice, w październiku.

W ciągu dni ostatnich policja czerniowiecka wpadła na ślad zwyrodniałych orgii, jakie się odbywały w pewnym „za konspirowanym” klubie homoseksualistów, do którego należeli ludzie z lepszych sfer towarzyskich.

Do „klubu” wciągano niedoświadczonych chłopców 12 — 14-letnich, którzy padli ofiarą zwyrodniałców. Dotychczas aresztowano cztery wpłatanie w tę aferę osoby, a dalsze aresztowania nastąpią. Winowajcy są osobistościami powszechnie znanymi, to też afery ta wzbudziła niezwykłą sensację.

Do wykrycia klubu przyczyniła się Domka Zurkowska, morderczyni nadradcy sądowego Zurkowskiego, obecnie przebywająca w zakładzie obłąkanych.

W podziemiach leśnych urządził sobie sprytny „przedsiębiorca” tajną gorzelnię Obfity łup wpadł w ręce policji.

Piotrków, 12 października.

Od dłuższego już czasu urzędnicy akcyzy w Kamińsku pod Piotrkowem otrzymywali poufne informacje, iż w mieszkaniu tem istnieje potajemna gorzelnia prowadzona na szeroką skalę, jednakże mimo stałych obserwacji nie mogli jej wykryć. Ponieważ stwierdzono ostatnio, iż nielegalny spirytus ukazuje się w sprzedaży w coraz większej ilości, dwaj urzędnicy akcyzy Szalkowski i Kobjeckij wydelegowani zostali dla przeprowadzenia w Kamińsku skrupulatnych poszukiwań, podczas których stwierdzili, iż gorzelnia znajduje się w lasach należących do niejakiemu Szmula Lasmana.

Lasman zdołał jednak swą gorzelnię tak zręcznie zakonserwować, iż tylko dzięki przypadkowym okolicznościom urzędnicy akcyzy wykryli ją w smolarni.

Urzędnicy wraz z policją przeprowadzając w nocy rewizję w smolarni, należące do Lasmana, odnaleźli ukryte

nie znanymi, to też afery ta wzbudziła niezwykłą sensację.

Do wykrycia klubu przyczyniła się Domka Zurkowska, morderczyni nadradcy sądowego Zurkowskiego, obecnie przebywająca w zakładzie obłąkanych. Wystosowała ona list do prokuratorji z doniesieniem, że jej syn wciągnięty został do nowego klubu. Równocześnie pewien młodzieniec, również członek klubu, doniósł policji, że jeden z jego „kolegów” chce popełnić na nim wymuszenie. W ten sposób gniazdo potwornej rozpusty zostało zdemaskowane.

W piwnicy tej wykryto 83 beczki wódki.

Też nocy policja udała się do Kamińska, by aresztować „fabrykanta”, który zamieszkiwał we własnym domu w śródmieściu.

Lasman uprzedzony widocznie o niezbyt dłań milej wizycie w chwili, gdy policja dobijała się do jego mieszkania, wydostał się przez okno na podwórze usiłując zbiec. Przed bramą wpadł jednak w ręce policji.

Ostatnie dni.

CZARNY PIERROT

w roli **Harry Peel**, który dawno już porzucił strój apasza i przywdział dob-
 główn. **Harry Peel**, rze skrojony frak i nieskazitelnie błyszczący cylinder.
 Nad program: **Zaferowany buchalter**. Arcywesola komedia w wykonaniu Sid Smitha.

Początek o godz 5-ej pp

Wojna o mężczyznę.

4 miliony kobiet skazanych na samotność w Rosji sowieckiej.

Warszawa, 8 października. Poza stosowaniem środków doraźnych, rząd w dalszym ciągu będzie prowadził walkę z drożyzną przy pomocy środków ściśle gospodarczych.

Akcja rezerw zbożowych i powiększenie wypieku chleba ma być odpowiednie rozszerzona przez udzielenie większych kredytów i przez udoskonalenie techniczne obrotu ziarnem, przemiału i wypieku.

Komisja, która bada kosztorys uruchomienia 2-ech nieczynnych elewatorów wojskowych w Warszawie, rozpoczęła już swe prace.

Do gospodarczych środków walki z drożyzną należy również zbadanie kosztów produkcji i obrotu artykułów codziennej potrzeby. Okazało się bowiem iż orientacyjne ceny, ustalone w miastach przez koła kupieckie, bynajmniej nie odpowiadają istotnemu stanowi rzeczy.

W zakresie mięsa, którego obrót oprowadzany jest przez grupę hurtowni-

ków, mających w swoich rękach nietylko sprzedaż mięsa, lecz i zakup żywcia, ceny zakupu tegoż ostatniego usuwają się z pod wszelkiej kalkulacji.

Hurtownicy bowiem zakupują żywe bydło przez agentów po wsiach u drobnych rolników po cenie nieraz niższej o 50 proc., niżli wynosi urzędowa kalkulacja, przedkładana władzom aprowizacyjnym.

Ważną pomocą w ustaleniu istotnych kosztów produkcji mogą być obecnie samorządy i spółdzielnie, które, prowadząc własne piekarnie, rzeźnie i sklepy mogą przyczynić się do ustalenia słusznych cen za artykuły codziennego spożycia.

Podczas kiedy Rzym tonął w grzechu i rozpuszcie... (N-e-r-o-n)

Tajemnicza operacja chirurgiczna.

Cała Anglia jest zaintrygowana,

Słynny angielski chirurg i neurolog, sir James Purwes Stewart, powrócił w tych dniach do Londynu z podróży, przedsięwziętej wśród tak niezwykłych okoliczności, że podróż ta jest obecnie tematem dociekań powszechnych w Anglii.

Zapytywany przez reporterów słynny lekarz oświadczył tylko, że był powołany do Ameryki dla dokonania tam operacji i że operacja powiodła się zupełnie, odmówił jednak stanowczo wymienienia nazwiska osoby, do której był zawezwany.

A sir James zawezwany był do choro-
 go radiotelegraficznie tak raglaco, że

nie miał czasu ani zaopatrzyć się w paszport, ani nawet w bilet okrętowy i ruszył, tak, jak stał, na odchodzący właśnie do Nowego Jorku parowiec, zabierając tylko walizkę z instrumentami chirurgicznymi, angielskie zaś mini sterjum spraw zagranicznych zawiadomiło radiotelegraficznie nowojorskie władze portowe, aby nie czyniły przy lądowaniu trudności lekarzowi, przybywającemu bez paszportu i pieniędzy, chodzi bowiem o sprawę niecierpiącą zwłoki.

Oto wszystko, co zdołały wysondować dzienniki angielskie o tajemniczej podróży słynnego chirurga.

CASINO

Tylko jeszcze kilka dni!

ZAZDROSC

w którym genialną wprost kreację stojącą na nieznanym dotychczas wyżniam gry aktorskiej, stworzyła najwybitniejsza artystka społeczna, pełna niezwykle wdzięku i zniewalającej potęgi zmysłowej —

Lya de Putti

Godnymi jej partnerami są słynne „męskie gwiazdy” „Ufy”

Werner Kraus

oraz

Jerzy Alexander.

Początek o godz. 4.30

1 dla silnych wrażeń kazał podpalić Rzym... (N-e-r-o-n)

Szkoła tańca

W. LIPIŃSKIEGO GRAND HOTEL (Trasugutta 1)

W grupie „B” (Tango, Blues, Charleston) są jeszcze miejsca dla 2 pań.

Informacje: EWANGIELICKA 17 m. 4

„CZARY”

Dziś i dni następnych.

Harold Lloyd

10 aktów śmiechu!

Huragany śmiechu! Śmiech do tezi

Pocz. o g. 4 ost. o 10 w.

19) **JULIAN STARSKI.**

Czerwona

GARSONJERA

Każde słowo Askanasa notuje skrupulatnie reporter - referent, który „obra-
 bia” wiadomości i oddaje do zakwalifikowania i zatytułowania sekretarzowi redakcji. Wre gorączkowa praca, głosna nerwowa, podczas której padają jak-
 kleś dziwne, niezrozumiałe dla spokojnego obywatela — słowa:

- Maszynki proszą o materiał...
- Ostatnia matryca na kalandrze...
- Tytuł trzyszpaltowy... konkordans tercja i dubelgarmont...

A wśród tej gorączki, tego rwetesu gwaru przechadza się spokojnie, obojętnie Wacław Drozdowski i... szuka te-
 natów do swoich rysunków... Ustupują mu wszyscy z drogi, bo człowiek groźny i niebezpieczny... A no nic dziwnego —
 pracownicy... Nerwy... Prócz rysunków, trudni się z amatorstwa ukła-
 nianiem szarad, zagadek i rebusów. Inte-
 asuje się każda „sensacja”.

- Zbrodnia? Aha.
- Ogląda fotografie, które złożył na biurku reporter-fotograf...
- Rozlega się dzwonek telefoniczny. To Askanas telefonuje z miasta:

— Nie bądź dziecinna, córeczko... Tak trzeba, konieczne trzeba... Tatuś siedzi w więzieniu już tak długo, a ja ciągle sa-
 ma... Zrozum przecie — krew nie woda... Mam kochanka, córuś, piękny jak marzenie... Wysoki, przystojny...

Irka słuchała słów matki z rosnącym ciągle zdumieniem.

— Poco mi to mówisz? Rób, co chcesz, ale nie mów...

— Poco ci mówię? Poto dziecinko, byś i ty zastanowiła się nad sobą, byś przemyślała wszystko dokładnie... Młoda jesteś i ładna, a jeszcze nie znasz rozkoszy jakie daje zbliżenie się kobiety z mężczyzną...

— Mamo! — wyrwało się z gardła Irki.

— Czekaj, czekaj... Nie potęplaj wprzód, aniżeli nie powiem ci wszystkiego... Nie masz już nadziei na wyjście z zamą... Skąd? Córka podpalacza? Bez grosza, bez wyprawy? Będziesz czekać na męża, na owego upragnionego, zejda ci młode lata, zwiędnie ciało od pożaru zmysłów, a on nie zjawi się, bo nie masz już, córuś posagu... Nie trać życia — nie trać... Wyszukaj sobie kochanka, piękne go, silnego, młodego...

— Milcz, mamo! Milcz!

— Czekaj, czekaj... Pozwól skończyć... Znajdziesz najpiękniejszych, najsilniejszych... Oni, już wszyscy tacy, że pójdą za tobą w piekło nawet, jeżeli o ślubie nie wspomnisz... A może nie masz odwagi, może nie wiesz jak to się robi? Nie szkodzi, Irko, ja ci kochanka wyszukam...

Teraz dopiero dziewczynie wpadło na myśl:

— Matka oszalała!

Nie wiedziała, co robić. Spojrzała na łóżko, gdzie zwykle spał Heniek. Było puste.

Była zrozpaczona. Chciała krzyknąć wzywać ratunku, ale obłądny strach ścisnął jej gardło jak kleszczami.

A tymczasem Bertonowa ujęła ją za rękę — silnie i belkotała dalej...

— Odstąpię ci mego kochanka, słyszysz, Irko? Nie na stałe, bo mój, ale na raz, na dwa... Piękny jest, jak tatuś, jeszcze piękniejszy i silniejszy... Pieścił moje ciało i całował, tulił i... Irko, Irko...

— Puść, mamo, rękę, puść... Ktoś dzwoni... Bała się matki, w której oczach lśnił jakiś dziwny blask. Poostępem chciała się uwolnić, wybiec na schody i wszcząć alarm. Ale Bertonowa trzymała ją mocno i, potraszając głową, mówiła z martwym uśmiechem na ukarminowanych wargach:

— Czekaj, czekaj... Jestem dobrą matką... Dbam o ciebie i chcę ci dać kochanka...

— Puść, mamo, rękę, puść...

— Pójdę po niego, przyprowadzę ci go...

— Mamo!

— Piękny jest i silny, a nazywa się... zaraz, zaraz... zapomniałam...

Stuknęła się palcem w czoło i po chwili szepnęła:

— Nazywa się... Rudolf Kranc...

— A! — W pokoju rozległ się straszny, rozdzierający krzyk Irki... (D.c.n.)

Dziś wspaniała premiera!

LUCYNA

Arcydzieło First National Pictures
w NEW-YORKU

"MMK"

W ROLACH GŁÓWNYCH:

Norma Talmadge i Ronald Colman

Orkiestra symfoniczna pod Kierunkiem p. M. CHWATA.

Superfilm z zakulisowego
życia kabaretu, pełen ki-
piącej werwy i tryska-
jącego tętna życia.
Niewidziany prze-
pach wystawyARCYDZIEŁO BUDO-
WLANE LONDYNU.Najdłuższy na świecie
tunel kolei podziemnejBudowa jednej mili kosztowała
900.000 funtów szterlingów.

Przed kilkoma dniami został wykończony i oddany do użytku publiczności najdłuższy na świecie tunel kolei podziemnej w Londynie, łączący zachodnią i północną część olbrzymiej stolicy Anglii.

Świat wzbogacił się o jedno arcydzieło sztuki budowlanej. Najdłuższe dotąd tunele linii gotardzkiej i simplońskiej mają zaledwie po dwadzieścia kilometrów, a tunel londyński ma ich czterdzieści. O potrzebie zbudowania takiej linii dowodzą cyfry stwierdzające, że londyńskie koleje podziemne przewożą dziennie trzy i pół miliona mieszkańców, a frekwencja roczna obliczona jest na 1.600 milionów. Liczba jeżdżących londyńską „tubą” jak popularnie zwie się kolej podziemna równa się nieledwie ilości mieszkańców całej kuli ziemskiej.

Przy otwarciu nowej linii wygłosił prezes towarzystwa kolei podziemnych lord Ashfield przemówienie, w którym podkreślił, że budowa jednej mili angielskiej kosztowała 900.000 funtów szterlingów. Ażby budowa opłaciła się, musi przypaść rocznie na jedną milę 18.000.000 pasażerów. Zwrócił też uwagę na olbrzymie trudności jakie inżynierowie budujący kolej mieli do zwalczania.

Podczas gdy przy budowie Simplexu musiano staczać walki z granitem i blokami bazaltu, tu dokonywano roboty w terenie płaszczystym i była ciałą obawa zasypania. Wywieziono trzy miliony ton ziemi a na jej miejsce użyto na budowę jednego kilometra dziesięć milionów łanego żelaza. Najostrożniej musieli pracować zarówno inżynierowie jak i robotnicy na tych przestrzeniach, gdzie tunel przechodzi pod Tamizą.

Lord Ashfield zrobił też ciekawe porównanie pomiędzy „tubą” londyńską a budową pierwszej linii kolei żel. między miastami Sockton i Darlington. Wówczas nazywano tę kolej „zamachem na życie ludzkie”, twierdzono że lokomotywa musi wyskoczyć z szyn, że ludzki organizm nie zniesie szybkości czterdziestu kilometrów na godzinę, że dym zatrąca powietrze itd. Tak samo władze miejskie w Londynie przez 25 lat odrzucały projekt budowy kolei podziemnej utrzymując, że całe dzielnice się zapadną. Gdy wreszcie upór przeta

Inżynier o 178 sekretarzach.

Naciągnął 178 głupców na cztery miliony franków.

Ze ludzie są niepoprawni i pomimo wszelkich ostrzeżeń oraz przykrych doświadczeń wciąż dają się na lep sprytnym oszustom, tego dowodził oszustwo na wielką skalę, ujawnione w tych dniach w Paryżu.

Pewien inżynier ogłosił w dziennikach tamtejszych o otwarciu biura, mającego na celu eksploatację nowych wynalazków. W rzeczywistości jednak celem biura tego było wynajdywanie głupców, którzy pozwolą sobie bez trudu wygarnąć pieniądze z kieszeni.

Następnie zaczęły zjawiać się w odstępach regularnych ogłoszenia, że założyciel biura potrzebuje sekretarza prywatnego. Oczywiście, kandydaci zgłaszali się licznie, a twórca biura wynalazków przyjmował wszystkich, o ile zmiał kawał, że posiadają gotówkę.

Każdemu z przyjętych inżynier zapewniał dobre wynagrodzenie miesięczne i udział w zyskach, wzamian zaś za dał „pożyczki” w sumie od 20 do 30.000 franków, co, pomimo niskiego kursu franka francuskiego, pozwoliło mu żyć na szeroka stopę, skoro się zważy, że z czasem zdołał w ten sposób „naciągnąć” 178 głupców na sumę prawie czterech milionów franków!

Ma się rozumieć, że wszyscy ci sekretarze nie pracowali w biurze inżyniera, lecz otrzymywali od niego polecenia takie, jak dokonywanie poszukiwań archiwalnych, kopjowanie planów, opracowanie kontraktów, przepisywanie adresów z ksiąg adresowych itd., przy czym każdemu z nich właściciel biura wypłacał przez pewien czas zaliczki na pensję z sum wyciągniętych z kieszeni dalszych ofiar, zgłaszających się bez przerwy.

Zaliczki jednak stawały się coraz rzadsze, a w końcu ustały zupełnie i pewnego dnia zdarzyło się tak, że kilku nastu „sekretarzy” zeszło się w biurze „pana dyrektora”, który się gdzieś ulotnił i oszustwo wyszło na jaw.

Wkrótce potem powiodło się policji odkryć i aresztować oszusta. Znaleziono przy nim gotówkę — 15 franków! Oszukanii zaś „sekretarze” zwołali wiec i utworzyli zgodnie z duchem czasu, kooperatywę dla odzyskania choć części swych należności.

Członkowie tego stowarzyszenia mają podobno sprawić też sobie specjalne odznaki, na których zapewne widnieć będzie dewiza: „Głupota ludzka jest nieśmiertelna”.

Drzewo—ludożerca.

Sensacyjne odkrycie na wyspie Madagaskar.

Już przed trzema laty świat cały obiegła wiadomość, że przyrodnicy odkryli na wyspie Madagaskar drzewo, mogące pożerać duże zwierzęta, a nawet ludzi. Wiadomość o tym odkryciu po raz pierwszy zaalarmowała świat w sprawozdaniu z wyprawy na Madagaskar słynnego geologa, prof. Osborna.

Prof. Osborn spotykał się niejednokrotnie podczas swej naukowej wyprawy z legendą, podawaną przez tubylców, że w dżunglach rośnie drzewo olbrzymie, żywiące się ludzkim mięsem.

Wprawdzie uczone podkreśla, że sam takiego drzewa nie znalazł, że jednak wszyscy misjonarze miejscowi, którzy o to pytał, odpowiadali, że na wy-

mano musiano uciec się do głośnej reklamy, aby pozyskać pasażerów dla nowej komunikacji. Wiele czasu upłynęło zanim mieszkańcy Londynu zdecydowali się jeździć podziemną koleją.

spie są istotnie takie egzotyczne drzewa.

Ten sam uczone utrzymywał, że właściwie naukowo nie ma argumentów przeciwko istnieniu takiego drzewa, skoro wiemy, że są rośliny, pożerające muchy oraz inne insekty; w londyńskim ogrodzie botanicznym jest np. roślina podzwrotnikowa, pożerająca myszy. Od niej właśnie to niezbadane drzewo różniłoby się nie smakiem tylko, lecz i wielkością apetytu.

Wycieczka naukowa, która obecnie powróciła z Madagaskaru, zdołała ustalić, że wprawdzie dotychczasowe opisy tego zagadkowego drzewa były bardzo nieścisłe, że jednak rośnie istotnie w dżunglach madagaskarskich olbrzym, żywiący się niemal wyłącznie mięsem zwierzęcym. Jest to jeden z największych dziwów natury.

O szczegółach tej wyprawy, dotyczących głównie mięsożernego drzewa, będzie mówił w londyńskim towarzystwie botaników jeden z jej kierowników, pułkownik angielski Young.

Kauczuk ze zboża
i kartofli.Próby amerykańskiego
fabrykanta opon.

Ogromny rozwój automobilizmu już dawno wysunął sprawę opon gumowych, których zapotrzebowanie jest bardzo wielkie i koszty wskutek tego ogromne. Dotąd opony te wyrabiano ze specjalnego drzewa gumowego, którego plantacje nie są znowu tak znaczne, zresztą trzeba było przecież pomyśleć i o tem, co się stać może na wypadek, gdyby dostęp do tych plantacji był niemożliwy.

Było to zagadnienie tem poważniejsze, że przecie obecnie nawet w warunkach normalnych życie bez samochodów jest już nie do pomyślenia; cóż by dopiero było na wypadek wojny.

A znowu samochody są nie do pomyślenia bez kauczukowych opon. To też świat automobilistów z ogromną radością powitał wiadomość udzieloną nie dawno przez jednego z największych fabrykantów opon w Ameryce.

Oświadczył on mianowicie, że jest możliwość wyrobienia kauczuku ze zboża i kartofli. Wprawdzie trzeba jeszcze długich lat pracy na to, aby tę fabrykację doprowadzić do poziomu wymagań techniki, ale przecie tą drogą można będzie z czasem wyrobić kauczuk tani, co pozwoli całkowicie zgnieść rynek angielski.

Dotąd jak wiadomo, Anglija miała nie małą monopolną dostawę kauczuku, gdyż opanowała wszystkie tereny, gdzie rośnie drzewo gumowe.

Zdobycie nowej planety
koniecznością życia
ludzkości.

Uczone geograf berliński, prof. Penck stawia pesymistyczne horoskopy dla ludzkości.

Jeśli bowiem przyrost ludności na świecie będzie szedł normalnym tempem za 300 lat zabraknie ludziom pożywienia. — Wszystkie bezładne dziś obszary będą zamieszkałe, wszystkie nieużytki wyzyska pomysłowość ludzka, a mimo to nie starczy produktów spożywczych.

Jeszcze 300 lat może ludzkość jeść do syta, potem czeka ją głód. Jedyny ratunek widzi uczone berliński w zdobyciu jakiejś planety, gdzie będzie mogła osiedlić się część ludzkości.

Zwiedz Wstawę Gospodarsko-
Hygieniczną w Łodzi
Al. Kościuszki 73 75 77
Targ Rzemieślniczy
Koncerty-Radjo-Xino, Wejście 1 złoty

Polska reprezentacja futbolowa na ziemi szwedzkiej.

Wrażenia z podróży i echa meczu POLSKA—SZWECJA

(Od uczestnika ekspedycji polskiej).

W znacznie zmienionym składzie, bez Gintla, Bartscha i dr. Garbienia, w dość smutnym nastroju wyrusza w środę, 23 września polska ekspedycja piłkarska.

W drodze napotykalimy ciągle na przeszkody.

To pociąg wskutek defektu maszyny się spóźnił, to znów mylne informacje o połączeniu z Berlinem słowem plan przybycia do Sztokholmu w piątek 1 października, okazał się już u wstępu podróży niemożliwy.

Stare wygi z pośród reprezentacji polskiej, starają się wpłynąć na polepszenie humoru nowicjuszków. Drapały i Kahana. Jakoś udaje się to dopiero w Berlinie gdzie już cała bez wyjątku ekspedycja polska czuje się rażno i wesoło.

Dalsza droga nie należała do zbyt przyjemnych. Niezbyt wygodne wagony a zwłaszcza twarde ławy dały się naszej ekspedycji we znaki.

Dalsza jazda na ziemi szwedzkiej, była już czemś zgoła odrębnym i przypominała raczej komfortowo urządzonej lokal.

Na dworcu w Sztokholmie oczekiwała ekspedycję naszą prezes Svenska Fotbollförbundet, p. Johanson, oraz p. Juhenson. Z poselstwa polskiego wydelegowani zostali sekretarz p. Kowalewski i p. Stefaniak. — Ulokowano nas w pierwszorzędnym hotelu „Continental“.

Dzień sobotni minął jaknajlepiej. — Przed południem odbyła drużyna polska króciutki 15-minutowy trening. Po południu, o godz. 4-ej zaproszono ekspedycję polską na herbatkę do poselstwa polskiego, gdzie p. posłowa Wysocka, serdecznie się zaopiekowała swoimi rodakami.

Wieczorem rozpoczął się masaż graczy, przeprowadzony przez 2-ch masażystów.

W niedzielę od samego rana panował nastrój iście pogrzebowy. Deszcz lał jak z cebra, co najmniej niepokoiło szwedów którzy liczyli na ogromną frekwencję publiczności.

O godz. 1 w południe, udaliśmy się samochodami do stadionu. Ukazujące się z za chmur słońce, wróżyło pogodę.

Punktualnie o godz. 2-ej wyszła drużyna nasza na boisko, powitana z aplauzem przez 15-tysięczne tłumy.

Za chwilę ukazują się sędzia p. Smödveg, a tuż za nim drużyna szwedzka, witana frenetycznymi oklaskami i huraganem okrzyków „heja, heja“. Polska wybiera przeciw wiatrowi i drużyny przystępują do boju w następujących obśadach.

Szwecja: bramka: Jansson (Sleipner Norrköping), obrona: Caspersson (A.I.K. Krook (Bergryte Göteborg), pomoc: Ake Hansson (Kamraterna), Bengtson (Kamraterna), Johansson (I.F.K. Norrk), atak: Hagbund (Djurgarden), Rydberg (Kamraterna), Kanfeldt (A.I.K.), Keller (Sleipner), Appelskoy.

Polska: bramka: Kisieliński (Polic. K.S.), obrona: Karasiak (W.K.S), Giebartowski (Pogoń), pomoc: Zastawniak (Cracovia), Kuchar W. (Pogoń), Kahana (Kl. Turystów), atak: Balcer (Wisła), Ciszewski (Legia), Kałuża (Cracovia), Tupalski (Polonia), Adamek (Wisła).

PRZEBIEG GRY:

Atak rozpoczynają szwedzi, lecz ich akcja zaczepna załamuje się na linii pomocy polskiej. Polski team szybko się rewanżuje ładnym atakiem, rozbitym przez Krooka.

W 4 minucie ma Polska doskonałą okazję do zdobycia bramki: Piłka wędruje od Kuchara do Kałuży, który plasuje ładnie do Ciszewskiego, ten jednak miast strzelać, podprowadza piłkę do linii autowej, a wreszcie gubi się zupełnie. Gra przybiera charakter otwarty. Sytuacje są zmienne.

Piłak to przy jednej, to przy drugiej bramce. W tej części gry Kisieliński dwukrotnie broni z dużym szczęściem. W 15 minucie ma polski atak znów okazję do zdobycia bramki: Kałuża wysuwa Tupalskiemu, który przed bramką szwedów pada i piłka idzie w aut. Piłka przenosi się błyskawicznie od bramki do bramki.

Jeden z ataków szwedzkich załamuje się na Karasiaku, a w minutę potem strzela Kałuża w słupek. Dwa rzuty z rogu dla Polski, mijają bez efektu.

1:0 DLA SZWECJI.

W 31 minucie piłkę otrzymuje nieobstawiony Rydberg i strzela zbliżając, zdobywając pierwszą bramkę. Frenetycznym oklaskom niema końca.

2:0 DLA SZWECJI.

Już w następnej minucie Keller mija niedysponowanego Kahana, wysuwa Rydbergowi, którego ostry strzał grzęźnie w siatce Kisielińskiego.

Polska zrywa się teraz i atakuje przez dłuższy czas, jednakże bez rezultatu, wskutek doskonałej gry obrony szwedzkiej.

TRZECIA BRAMKA DLA SZWECJI.

Na 2 minuty przed końcem, Kahan wstrzymuje atak lewej strony szwedów i wysuwa Kucharowi, który nie orientując się szybko, pozwala odebrać sobie piłkę i szwedzi zdobywają przez Kellera trzecią i ostatnią bramkę.

ZMIANA STRON.

Po pauzie Polska jest stroną atakującą. W 9 minucie zdobywa Polska róg i Adamek ostrym strzałem usadawia piłkę w siatce. Kolonja polska żywo oklaskuje sukces polski. Przez 5 następnych minut atakują szwedzi.

W pierwszej minucie strzela wolny z 20 kroków Karasiak tuż nad poprzeczką. W następnych minutach Polska gniecie i jej przewaga jest aż nadto widoczna. Tupalski kilkakrotnie traci doskonałe piłki. W ostatnich 2-ch minutach broni dwukrotnie bramkarz szwedzki i wreszcie sędzia odgwiżdżuje zawody. Drużyna polska zadowolona, mimo braku kilku najlepszych graczy w teamie. Kisieliński w bramce doskonały. W obronie Karasiak niezrównany, Giebartowski niezły.

W pomocy bezkonkurencyjny Kuchar W. Kahan rozegrał się dopiero pod koniec pierwszej połowy. Zastawniak niezły. Atak Polski znacznie lepszy w polu aniżeli pod bramką.

W drużynie szwedzkiej na wyróżnienie zasługują tyły oraz środkowa trójka napadu.

Amerykanie są niedoścignieni w wynalazkach sportowych. Oto na przykład zażywają przejażdżki na morzu na łódce z wydętej gumy. Motor przyczepiony jest z boku. Tego typu motorówka jest tania, wygodna i daje się doskonale przenosić.

Pięćobój policyjny w Warszawie.

Jacy łodzianie biorą w nim udział?

Łódź, 13 października.

W sobotę 16 października po gruntownym przygotowaniu się zawodników w lekkiej atletyce w policji państwowej w poszczególnych okręgach, odbędą się w Warszawie organizowane przez komendę główną zawody lekkoatletyczne w pięćoboju o mistrzostwo Polski w policji.

Okręg łódzki sportowo dotychczas był mało znaczący, dzięki jednak ruchliwości zarządu świetlicy N.F.P.P. i przy usilnym poparciu komendy okręgowej dziś posiada dobrze zorganizowane sek-

cje sportowe, ta, że w dniu 16 bm. udział zawodników - policjantów jest zapewniony.

Jak się dowiadujemy Łódź wysyła swych najlepszych lekkoatletów a mianowicie: 1) Szaflik, 2) Hamorski, 3) Smukowski, 4) Langer, 5) Sylweszczak, 6) Mikołajewski, 7) Jaros i 8) Kędziński.

Pozatem sekcja kolarska pol. państwowej w Łodzi rozegrała mistrzostwo klubowe na szosie Lutomińskiej. Mistrzem został Zalewski przybywając pierwszy do mety w biegu na 20 km.

Zawody niedzielne na Ł.Z.O.P.N.

Łódź, 13 października.

Najbliższa niedziela 17 października poświęcona została Ł. Z. O. P. N. Najlepsze kluby okręgu rozegrają z sobą zawody w piłkę nożną i tak:

o godz. 10 rano na boisku przy Wodnej spotkają się z sobą

R. T. S. „Widzew“ — G. M. S. o godz. 3 po poł. na boisku W. K. S. (plac Hallera)

Turyści — Ł. K. S.

przedmecz: Hakoah — Reprezentacja klubów żydowskich.

W Pabjanicach o godz. 10 rano na

boisku F. T. G. spotkają się dwaj pretendenci do tytułu mistrza Pabjanic

Burza — P. T. C. W Kaliszu dwaj najzacieklejsi rywale

Prozna — Kaliski Klub Sportowy przedmecz: Z. K. G. S. — R. K. S. „Jutrzenka“.

Nadmienić należy, że Prozna dotychczas nie rozgrywała z K. K. S. zawodów, ponieważ w K. K. S. większa część graczy to dawna Prozna.

W Zgierzach o godz. 3 po poł. przedmecz Zgierskie T. G. S. — Orle.

Niedzielną „Dzień“ lekkoatletyczny Ł. K. S.

Łódź, 13 października.

I tak jak niemal w każdą niedzielę, tak i w najbliższą 17 października o godzinie 10 rano na boisku ŁKS, odbędą się organizowane przez sekcję lekkoatletyczną ŁKS, zawody lekkoatletyczne pod nazwą „Dzień“ lekkoatletyczny ŁKS. W programie biegi na 100 i 800 m. 110 mtr. z płotkami i skok w wyż. Do zawodów stawać mogą wszyscy chętni tak zrzeszeni jak i nie. Zawodnikom na miejscu udzielane będą wskazówki fachowe przez instruktorów lekkoatlet. prof. wychowania fizycznego w naszych uczelniach.

Kiedy skończy się mistrzostwo kl. „C“.

Łódź, 13 października.

Jak się dowiadujemy rozgrywki o mistrzostwo kl. C. zostaną ukończone dopiero w grudniu rb.

Obecnie mamy finalistów grup i tak: mistrzem trzecich drużyn został ŁKS. III; mistrzami grup w Łodzi są: St. im. Słowackiego i Pogoń; mistrzem grupy pabjanickiej, Burza, zgierskiej, Sokół, piotrkowskiej, Concordja.

Święto sportu robotniczego w Łodzi.

Łódź, 13 października.

Na terenie naszego miasta istnieje robotnicza organizacja sportowa towarzystwa uniwersytetu robotniczego, która swój oficjalny występ naznaczyła na dzień 24 b. m. W programie przewidziane są imprezy: lekkoatletyczne, gimnastyczne drużyn męskich i kobiecych jak również zawody w piłkę nożną.

Niedzielne spotkanie Turystów z Ł. K. S-em.

W nadchodzącą niedzielę na boisku D. O. K. IV odbędą się sensacyjne zawody piłkarskie pomiędzy mistrzem okręgu klubem Turystów a b. mistrzem ŁKS-em, dochód z których przypada do kasy ŁOZPN-u.

Czterech graczy Ł. K. S. powołanych do służby wojskowej.

W dniu wczorajszym zostali powołani do służby wojskowej następujący gracze łódzkiego klubu sportowego: Ci checki, Trzmiel, Hofman i Korcell. Z wymienionych wyżej Cichecki został przydzielony do Torunia, pozostali zaś odbywać będą swą służbę w Łodzi.

